

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobců : **a) Z. L. b) nezl. Z. L.**, zastoupeného zákonným zástupcem – žalobcem a), oba státní příslušnost Gruzie, t.č. bytem PoS Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, oba právně zastoupeni Mgr. Radimem Struminským, advokátem se sídlem Havířov-Město, Svornosti 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.1.2010 č.j. OAM-215/LE-BE02-ZA04-2009, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Odměna advokáta Mgr. Radima Struminského **se určuje částkou 20.134,- Kč**, která proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce a) žalobou podanou v zákonné lhůtě napadl v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného a domáhal se přezkoumání napadeného rozhodnutí, poté jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení. Uvedl, že správní orgán porušil ust. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu stanovené v ust. § 12 zákona o azylu, v ust. § 14 téhož zákona a také zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a) citovaného zákona. Žalovaný také porušil čl. 3 Úmluvy proti krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení publikované pod č. 143/1988 Sb., neboť v případě návratu žalobce do země původu bude tomuto zacházení vystaven. V doplnění uvedené žaloby žalobce namítal, že žalovaný nesprávně a neoprávněně vyloučil soukromé osoby z množiny původců pronásledování či hrozby vážné újmy a odkázal na ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, čl. 6 Směrnice Rady 2004/83/ES, jakož i na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž mohou být soukromé osoby původci pronásledování i vážné újmy. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pronásledování uvedené v ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu. Závažné porušení lidských práv a opatření působící psychický nátlak spatřuje v zavraždění blízkých příbuzných, ve vyhrůžkách fyzickou likvidací a podpálení domu. Před tímto pronásledováním nejsou gruzínské státní orgány schopny či ochotny mu poskytnout ochranu. Dále se žalobce domnívá, že jemu i nezletilému měl žalovaný v mezích svého správního uvážení udělit humanitární azyl a odkázal v této souvislosti na lékařské zprávy týkající se jeho osoby i nezletilého.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že vycházel především z vlastních tvrzení žalobce učiněných v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, z nichž bylo zjištěno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost spočívající v problémech žalobce v Gruzii, kterou opustil v roce 1992 v důsledku abchazsko-gruzínského konfliktu. Následně žalobce žil jako uprchlík v Rusku a na Ukrajině a o udělení mezinárodní ochrany v České republice požádal po zadržení policií při pokusu o nelegální vstup na území Německa. Žádost žalobce žalovaný posoudil individuálně na základě jeho výpovědi s porovnáním s aktuálními informacemi o zemi původu, tak i konkrétní situaci a možností faktické ochrany se zřetelem k případu žalobce. Na základě řádně zjištěného skutkového stavu nedospěl žalovaný k závěru, že v případě žalobce jsou naplněny podmínky ustanovení § 12, § 13 či § 14 zákona o azylu. Stejně tak se žalovaný domnívá, že se řádně vypořádal s odůvodněním svého závěru, že u žalobce nebyly naplněny podmínky ani pro udělení doplňkové mezinárodní ochrany dle ust. § 14a) a § 14b) zákona o azylu. Žalovaný proto navrhoval, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného z 14.1.2010 č.j.OAM-215/LE-BE02-ZA04-2009, připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.) a poté rozsudkem ze dne 29.9.2011 č.j. 61Az 4/2010-76 žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Při vydání svého rozhodnutí krajský soud vycházel ze skutkových zjištění, že napadeným rozhodnutím nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žadatel ani jeho dítě nesplňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 nebo § 14, ani § 13 a stejně tak § 14a a § 14b zákona.

Z obsahu správního spisu žalovaného pak krajský soud zjistil, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6.8.2009 sepsané formou pohovoru odpověděl na otázku, z jakého důvodu opustil svou vlast to, že jej na podzim roku 1992 vojáci nutili bojovat se zbraní, což odmítl. Zajali ho, mučili a poté byl těžce zraněn a dopraven kamarády v bezvědomí do nemocnice v Rusku. Tam žil nelegálně od roku 1992 do roku 2007, kdy opět nelegálně odjel vlakem na Ukrajinu a v březnu 2009 autem do Maďarska. V červnu 2009 pak odjel nelegálně mikrobusem do České republiky. O udělení mezinárodní ochrany žádá ze strachu před ozbrojenými lidmi, kteří jej nutili bojovat a když odmítl, mučili jej a zabili mu rodiče. Byl těžce zraněn na hlavě a prodělal operace. Pronásledovali jej v Rusku i na Ukrajině, žalobce má strach o sebe i o rodinu. K uvedené žádosti je připojeno vlastnoručně psané prohlášení žalobce o důvodech, pro které žádá udělení azylu na území ČR ze dne 6.8.2009, v němž žalobce opakoval, že v roce 1992 za ním přišli lidé se zbraní v ruce, aby se postavil se zbraní na tu či opačnou stranu. Žalobce měl abchazskou národnost a matku Gruzínku, poté co odmítl, zavraždili mu rodiče. Vzali jej následně jako rukojmí, drželi jej 22 dnů v podzemí. Podařilo se mu uprchnout, po třech dnech se dostal domů a po návratu v dalších dnech zaslechl palbu, po které zjistil zavraždění rodičů. Následoval výbuch a poté, co se žalobce probral, byl léčen v Rusku v městě Rostov. Poté prodělal operace. V roce 2002 se oženil s M. G., která je utečenka z Abcházie. V roce 2004 se jim narodil syn. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že dne 25.8.2009 byl proveden pohovor s žalobcem k žádosti o udělení azylu na území České republiky. V rámci tohoto pohovoru žalobce líčil shora uvedené prožitky s ozbrojenci a dodal, že se domnívá, že byl zadržen proto, že pracoval v ochrance starosty Gali D. Š. Za jeho propuštění požadovali ozbrojenci i výkupné a s pomocí mučení se dožadovali informací, kde mají jeho rodiče uschovány peníze. Po léčení v Rusku pobýval v Rostově jako uprchlík a měl tzv. růžovou kartičku. Z Rostova pak odjel do Kyjeva, poté kdy mu uprchlík z Abcházie sdělil, že jej někdo hledá. Měl na Ukrajině spory s Abcházci, proto se i s rodinou rozhodl opustit zemi a do června 2009 pobýval v Maďarsku a poté odjel do ČR. Jeho úmyslem bylo cestovat dále do Německa, kde byl však zadržen. Žalobce se do Gruzie vrátit nechce, neboť je tam podle něj úplně jiná situace, než jak je prezentována navenek. Další jeho obavy spočívají v tom, že by mu mohlo být vytýkáno, že nebojoval proti Gruzíncům a v době konfliktu zemi původu opustil. Co se týče žalobcova nezletilého syna, k jeho osobě uvedl, že žádá o udělení mezinárodní ochrany ze stejných důvodů jako on.

Součástí správního spisu žalovaného jsou i zprávy obsahující informace o zemi původu žalobců, a to Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2008 zpracovanou

MZ USA ze dne 25.2.2009, Informaci MV Velké Británie ze dne 15.10.2008 – Směrnice pro posuzování žádostí o azyl a základní politické a ekonomické údaje o Gruzii z databáze ČTK. Správní spis obsahuje také zprávu zdravotnického zařízení MV ČR, Oblastní zdravotnické zařízení Praha – ZZC Bělá p. B. - Jezová, ze které krajský soud zjistil, že žalobce netrpí žádným závažným akutním onemocněním, a že je schopen případného návratu do země původu. Z přílohy spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 61Az 3/2010 pak krajský soud zjistil, že obsahuje propouštěcí zprávu dětského oddělení Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s., dle které nezletilý žalobce Z. L., byl v tomto zařízení hospitalizován pro akutní gastroenteritidu s dehydratací a byl propuštěn v celkově dobrém stavu na dietě.

V odůvodnění citovaného rozsudku krajský soud vycházel z ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, podle něhož se azyl udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobu bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Soud dospěl k závěru, že ve správním ani v tomto soudním řízení nebylo prokázáno, že žalobci opustili zemi původu, že by byli, či alespoň žalobce a) pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Z uvedených důvodů se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že v případě žalobců nebyly zjištěny důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Nesporně bylo prokázáno tvrzení prvního žalobce, že zemi původu Gruzii opustil v roce 1992 při útěku ze zajetí a následném poranění v důsledku výbuchu. Bylo tomu tedy v době, kdy probíhaly boje mezi abchazskými separatisty a gruzínskou armádou, kdy v důsledku těchto historických událostí špatná situace postihovala veškeré obyvatelstvo a z oblasti Abcházie značný počet obyvatel emigroval a kdy se jednalo o obyvatelé zejména gruzínské národnosti. Z další výpovědi žalobce bylo zjištěno, že měl status uprchlíka nejdříve v Rusku a posléze i na Ukrajině, přičemž nebylo prokázáno, že by tyto země opustil z azylově relevantních důvodů. Žalobce v tomto směru tvrdil, že jej měli vyhledávat ozbrojenci i na území Ruska, což ovšem s ohledem na odstup času od válečného konfliktu v roce 1992 je velmi málo pravděpodobné, nehledě na to, že pro tento případ mohl vyhledat pomoc příslušných státních orgánů jak ruských, tak i ukrajinských.

V případě žalobce ani jeho nezletilého dítěte nebylo prokázáno ohrožení života či zdraví pokud by se měli vrátit do země původu. Citované lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobců neodůvodňovaly použití ust. § 14 zákona o azylu, podle kterého lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

Krajský soud jako nedůvodnou ve svém rozsudku hodnotil i žalobní námitku týkající se porušení ust. § 14a zákona o azylu, když se žalobce domníval, že splňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové mezinárodní ochrany. Nebylo prokázáno,

že by žalobci či jeho dítěti v případě návratu hrozila vážná újma dle odst. 2 ustanovení § 14a zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Žalobce opustil Gruzii v důsledku bojů v Abcházii, což učinilo v době válečného konfliktu v této oblasti více než 200.000 etnických Gruzínců. Abchazsko-gruzínský konflikt byl ukončen v roce 1994 dne 14.5., kdy obě strany podepsaly dohodu o příměří a odpoutání sil. Jak vyplývá z použitých informací o zemi původu žalobce, které uvádí žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, doposud většina bývalých uprchlíků čeká na politické řešení, které by jim umožnilo bezpečný návrat, přičemž gruzínská vláda v roce 2007 vypracovala akční plán strategie pro pomoc vnitřně vysídleným osobám. Závěrem krajský soud dodal, že za rozhodující je nutno posuzovat osobní situaci obou žalobců, jakož i vnitřní poměry země původu Gruzie v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaného a nikoliv v době, kdy první žalobce opustil zemi původu v důsledku abchazsko-gruzínského konfliktu. Krajský soud proto neprovedl žalobcem navrhovaný důkaz videozáznamem pořízeným v roce 1991 či 1992 novinářem, který zachycuje události jež se odehrávaly v době vypuknutí tohoto válečného konfliktu.

K podané kasační stížnosti žalobců Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11.1.2012 č.j. 1Azs 22/2011-104 rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku Nejvyšší správní soud poukázal na to, že se žalovaný a následně ani krajský soud nezabývali žalobní námitkou, že žalobci budou po návratu do země původu pronásledováni za to, že první žalobce odmítl bojovat v abchazsko-gruzínském konfliktu. Žalobci se v této souvislosti obávají pronásledování ze strany soukromých osob z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině a považují za nesprávné, že žalovaný vyloučil z množiny původců pronásledování či hrozby vážné újmy právě soukromé osoby. Současně žalobce namítal, že žalovaný neshromáždil dostatečné podklady svědčící o skutečných možnostech obrany lidských práv ze strany gruzínských státních orgánů.

Krajský soud doplnil v dalším řízení dokazování aktuální Zprávou o dodržování lidských v Gruzii za rok 2011 zpracovanou Ministerstvem zahraničí USA dne 24.5.2012. Z této zprávy krajský soud zjistil, že mezi nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv patřilo týrání vězňů a zadržených osob příslušníky státních orgánů a nebezpečné a špatné podmínky ve věznicích, nedostatky ve fungování právního státu – např. nejistota ohledně nezávislého a spravedlivého výkonu řádného procesu ze strany justičního systému, zasahování státu do základní svobody spolčování odborářů v některých oblastech. Nadále přetrvávaly problémy s přesídlováním vnitřně vysídlených osob. De facto úřady v separastických regionech Abcházie a Jižní Osetie byly nadále mimo kontrolu centrální vlády. Jak v Abcházii tak v Osetii platilo nadále příměří, i když v obou oblastech došlo k násilným incidentům. Úřady Jižní Osetie odpíraly většině etnických Gruzínců vyhnaných během a po konfliktu v roce 2008 možnost vrátit se to jižní Osetie. Uvedená zpráva dále obsahuje informace ohledně výskytu několika případů nepotvrzených zpráv, že vláda nebo její agenti se dopustili svévolného nebo zákonného zabití. Co se týče mučení a jiného krutého nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání ústava a zákony takové praktiky zakazují. Nicméně se objevily

zprávy, že se jich pracovníci státních orgánů dopouštějí. V této souvislosti se mimo jiné pojednává o tom, že podle zprávy ministerstva spravedlnosti bylo zahájeno dvacet vyšetřování ve věcech údajného mučení, devět ve věci nelidského zacházení a jedno ve věci použití nátlakových prostředků s cílem vynutit důkazy. Totéž ministerstvo však také uvedlo, že 14 případů bylo ukončeno a dvě osoby byly odsouzeny, včetně čtyř policistů za zneužití pravomoci proti svěřeným osobám. Osoby zadržené na území Jižní Osetie, které se později vrátily do oblasti pod gruzínskou vládou hlásily incidenty špatného zacházení a týrání v osetských věznicích.

Shora uvedená zpráva Ministerstva zahraničí USA sice dokumentuje problémy v oblasti dodržování lidských práv a svobod v Gruzii, zejména v regionu Jižní Osetie, nicméně nedává odpověď na otázku odůvodněnosti obav žalobců z pronásledování. Důvody těchto obav prvního žalobce spočívaly v tom, že byl v zemi původu v době válečného konfliktu v roce 1992 sám vystaven pronásledování, mučení, bití a věznění. Žalobce z toho dovozoval, že v případě návratu by byl pronásledován nadále soukromými osobami z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině v důsledku toho, že odmítl bojovat v abchazsko-gruzinském konfliktu. Vyslovil také obavu, že v případě pronásledování mu gruzínské státní orgány nebudou schopny pomoci. Za účelem posouzení této otázky se krajský soud obrátil se žádostí o poskytnutí informací na Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Toto ministerstvo sdělilo soudu, že skutečnosti zjištěné Zastupitelským úřadem ve Tbilisi. Ve sdělení se uvádí, že zastupitelský úřad nemá k dispozici reálné uchopitelné a ověřené informace, které by naznačovaly hrozbu pronásledování neúspěšných žadatelů o azyl ze strany soukromých fyzických osob. Sdělení dále informuje o tom, za jakých podmínek bylo možno se v abchazsko-gruzinském ozbrojeném konfliktu v roce 1992 vyhnout účasti v tomto konfliktu. Pokud by zemi nelegálně opustila osoba tehdy již povolána k vojenské službě a nevyužila některý ze způsobů, jak se vojenské povinnosti vyhnout, není pravděpodobné, že by v současné situaci představitelé mocenských struktur takovou záležitost řešili, neboť od té doby uplynulo více než 20 let a několikrát se vyměnila nejen vláda, ale celková politická garnitura. Obavy žalobce z nepochopení mladší generace označuje zastupitelský úřad za liché. Zastupitelský úřad dále uvedl, že v případě pronásledování či fyzického útoku se lze dovolat ochrany u příslušných státních orgánů, ovšem účinná pomoc by záležela na intenzitě způsobené újmy. Zpráva dodává, že na území Gruzie v současné době ozbrojený konflikt neprobíhá. Co se týče problému tzv. krevní msty, tato ze společnosti zcela nevymizela, avšak je soustředěná do vysokohorských oblastí s obtížnou dostupností centrální moci tam, kde většinou žijí izolované kmeny – komunity bez možnosti širší komunikace a pravidelného přísunu informací. V místech s početnou populací (města Tbilisi, Kutaisi, Batumi) se krevní msta nevyskytuje.

Se zřetelem k výše uvedeným informacím dospěl krajský soud opětovně k závěru, že není možno uznat za důvodnou žalobní námitku, že žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování pro příslušnost k určité sociální skupině, jak poukazoval v doplnění své žaloby. Pokud totiž jde o pojem „sociální

skupina“, jedná se o osoby sdílející objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň společností takto vnímána. Příslušnost k sociální skupině je důvodem k pronásledování, když politická a názorová orientace, minulost nebo činnost jejich členů či jejich samotná existence jsou považovány za překážku v politice vlády za neloajlnost vůči státu či exekutivě. V tomto pojetí není možno žalobce brát jako člena sociální skupiny pronásledovaného z důvodu opuštění země původu v době abchazsko-gruzínského konfliktu v roce 1992. I když poměry v zemi původu co do dodržování lidských práv a svobod mají řadu problémů, tyto problémy je nutno vidět jako všeobecně postihující veškeré obyvatelstvo, nikoliv výlučně toliko žalobce. Navíc v případě reálné hrozby není důvodná námitka žalobce týkající se vnitrostátní ochrany. Ze zprávy zastupitelského úřadu plyne, že u příslušných státních orgánů Gruzie se v případě pronásledování či fyzického útoku lze dovolávat ochrany s tím, že účinnost této pomoci záleží na intenzitě způsobné újmy.

Závěrem krajský soud, stejně jako v předchozím rozhodnutí neshledává důvodnými další námitky týkající se porušení procesních předpisů, které žalobce a) pojal jen obecně a blíže je nekonkretizoval. Dle názoru soudu žalovaný měl dostatečné podklady pro rozhodnutí a vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.

Po provedeném řízení soud žalobu opětovně zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil.

Výrok o nákladech státu je odůvodněn § 36 odst. 2 s.ř.s. podle kterého náklady s přibráním tlumočníka platí stát.

Ustanovenému právnímu zástupci žalobců byla přiznána odměna za zastupování žalobců podle ust. § 7, § 9 odst. 3, písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění ve výši 18.800,- Kč, snížena o 3.760,- Kč dle ust. § 12 odst. 4 téže vyhlášky s připočtením 4 režijních paušálů po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky a náhrady za ztrátu času 200,- Kč dle § 14 odst. 1, písm. a) a odst. 3 téže vyhl. Další náhrady právního zástupce činí cestovné ve výši 200,- Kč (z toho 67,- Kč za spotřebu benzínu a 133,- Kč za opotřebení vozidla) dle vyhl. č. 377/2010 Sb. + DPH ve výši 21%, tedy celkem 20.134,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem,

pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právníké vzdělání.

V Ostravě dne 19. září 2013

**samosoudce
JUDr. Petr Indráček**